

УСТОЗ КЎРМАГАН ШОГИРД...

5-бетда

ЭРКАК ҲАМ ЭЪТИБОРГА МУҲТОЖ

6-бетда

ИРОДАНГИЗНИ СИНОВГА СОЛИНГ

7-бетда

Ошма Ва

Оила соғлом ва бахтли бўлса, бутун жамият барқарор ва фаровон бўлади.

Ислом КАРИМОВ

12 (1267)-сон 23 март 2016 йил

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Жамият

ТИНЧЛИК, ОБОДЛИК ВА ФАРОВОНЛИК НАШИДАСИ

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ НАВРЎЗ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ СЎЗИ

Ассалому алайкум, азиз ватандошлар!

Мухтарам меҳмонлар!

Табиат уйғониб, гул-чечаклар очилиб, атроф яшил либосга бурканиб бораётган шу кунларда яшариш ва янгиланиш фасли бўлмиш Наврўзи олам юртимизга кириб келиши билан сиз, азизларни, сизларнинг тимсолингизда бутун халқимизни чин қалбимдан табриклаш, барчангизга ўзимнинг чуқур ҳурмат ва самимий тилакларимни изҳор этиш – мен учун катта бахтдир.

Наврўзи олам барчамиз учун неча минг йиллик тарихга эга, илдишлари “Авесто” даврида пайдо бўлган, қадимий, асл миллий, ҳар қандай сиёсатдан йироқ, кеча ва кундуз тенг келадиган шарқона янги йил бўлиб, эл-юртимиз табиатига, онгу тафаккури, қалби-шуурига чуқур сингиб кетган энг сеvimли, энг гўзал баҳор байрамидир.

Айни шу бетакдор ва дилбар фаслда кўклам нафаси ва майин шабадалар кириб келиши, куртакларнинг очилиши билан инсон вужудига баҳор нашидаси югургандек бўлади. Барчамиз ўзимизни яша-риб кетгандек, куч-қувват, ғайрат ва шижоатга тўлгандек сезамиз, ўзимизни табиатнинг узвий ва ажралмас қисми деб ҳис қиламиз.

Айни шу файзли, шодиёна дамларда юртимизнинг барча гўшаларида, қир-адирлар, боғу рогларда юртдошларимиз сумалак ва ҳалим, кўксомса ва гўжа каби тансиқ таомлар тортилган дастурхонлар атрофида тўпланиб, бу баҳор неъматларини ўз оиласи, яқинлари, дўсту биродарлари билан баҳам кўришга интилади.

Ҳеч шубҳасиз, бундай хурсандчилик ва сайил-томошаларни кўпчилик хонадон ва маҳалларда, марказда, узоқ ва чекка қишлоқларда кўриш, кузатиш қийин эмас.

Аҳолимиз, қайси миллат ва элат вакили бўлишидан қатъи назар, байрамона кайфиятга берилиб, бу ажойиб айёмни катта шоду хуррамлик билан ўтказди, бундай дамларда нафақат таниш, балки нотаниш одамларни ҳам қутлаб, бағрига босиб, соғлиқ, бахту саодат ва омад

тилаши ҳеч кимни бефарқ қолдирмайди, десам, ҳақиқатни айтган бўламан.

Мен ҳам айни шу дақиқалардан фойдаланиб, мана шу муаззам ва гўзал майдонда тўпланган сиз, азизларга, бутун халқимизга қарата Алишер Навоий бобомизнинг табарруқ сўзлари билан айтмоқчиман: “Барчангизга Наврўз байрами муборак бўлсин, ҳар кунингиз Наврўз бўлсин!” деган самимий тилакларимни, меҳр-иззатимни қабул қилишингизни сўрайман.

Қадрли дўстлар!

Наврўзнинг ўлмас руҳи ва қадритлари авлодлардан-авлодларга безавол ўтиб келмоқда, орадан қанча йиллар, замонлар ўтмасин, бу гоё ва одатлар бугунги кунларда ҳам халқимизнинг онгу тафаккурида чуқур из қолдириб, кучайиб бормоқда.

Шу ўринда баъзи бир мисолларни олиб келмоқчиман.

Неча минг йиллик тарихимиздан маълум: Наврўз фаслида турли низо ва адоватлар, гина ва аразлар унутилиб, одамлар, миллат ва элатлар ўртасида меҳр-оқибат, шафқат ва мурувват, ҳамжихатлик каби инсоний туйғулар янада кучаяди.

Шу борада бир фараз қилайлик: агарки, бугунги кунда халқаро майдонда тобора авжига чиқаётган кескинлашув, можаро ва қарама-қаршиликларни, ҳали-бери давом этаётган қон тўкишларнинг олдини олиш, пайдо бўлаётган муаммоларни фақатгина тинчлик ва сиёсий музокаралар йўли билан ҳал қилишга қайтсак, халқимиз ибораси билан айтганда, олам гулистон бўларди.

Ишончим комил, агарки шу кунларда кўпни кўрган, қанча-қанча синовларни бошидан кечирган, яхшилик ва эзгуликни доимо юрагининг тўрида сақлаб келадиган, меҳр-оқибатли халқимиздан, шарқона янги йил кириб келиши арафасида туриб, янги йилда сизнинг энг эзгу ниятларингиз нималардан иборат, деб сўраса, халқимиз, ҳеч иккиланмасдан, бизга тинчлик ва омонлик керак, деб жавоб бериши муқаррар.

(Давоми 2-бетда)

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ БОҒИДА НАВРЎЗ УМУМХАЛҚ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛАР БЎЛИБ ЎТДИ

Наврўз – халқимизнинг азалий қадриятлари, эзгу орзу-интилишларини мужассам этган, аجدодларимиздан бизга мерос бўлиб келаётган қадимий байрам. Мустақиллик унга ёшлик, янги ҳаёт бағишлади. Истиқлол йилларида Наврўз мазмунан бойиди, мамлакатимизда яшаётган миллати, тили ва динидан қатъи назар, барча ватандошларимиз орзиқиб кутадиган умумхалқ байрамига айланди.

Давлатимиз раҳбарининг “2016 йилги Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарорига мувофиқ, юртимизнинг барча ҳудудларида бу айёмга ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўрилди. Халқимиз бу кунни янги муваффақиятлар билан кутиб олмоқда. Шундай фаровон кунларга, байрамларга етганига шукроналар айтиб, хурсандчилик қилмоқда.

21 март. Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғи байрамо-на безатилган.

Бу ерга сенаторлар ва депутатлар, ҳукумат аъзолари, фан, маданият ва санъат намояндлари, ишлаб чиқариш илғорлари, тадбиркорлар, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган хорижий давлатлар элчихоналари ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналарининг вакиллари, ёшлар ташриф буюрган.

Соат 10:30. Майдонга Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов кириб келади.

Байрам тантанасига йиғилганлар давлатимиз раҳбарини қарсақлар билан кутиб олади.

Чорлов муסיқаси янграйди.

Сўз Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга берилади. Президентимиз халқимизни Наврўз байрами билан муборакбод этади.

(Давоми 2-3 бетда)

Наврўзда ўтказиладиган урф-одатлар ва халқ ўйинларида ижро этиладиган айтимлар ўзбегимнинг қадриабат анъаналарию, ўзбекона самимиятини ўзида мукамал акс эттиргани учун ҳам гоят қадрлидир.

Қадимдан Наврўзни замин билан боғлаб нишонлаган ота-боболаримиз бу кунни тўкин-сочинлик, баракага етиш, қишнинг қировли кунларидан ўтиб, кўкламнинг ёруғ кунларига эришиш фурсати деб билган.

Халқимиз орасида урф бўлган қадимий анъанага кўра, йилбоши байрам кунинда болалар орасида — “варрак учириниш”, “чики-даста”, “қулоқ чўзма”, “жон-жон” (ёки айрим ҳудудларда “жон олиш”), “жун тепди” (“қараб теп” ёки “ланка”), “жамбил” ўйинлари, қиз болалар орасида эса — “тўп тош”, “ҳалинчалак учиниш”, “арғимчоқда сақраш”, “лаппак” ўйинла-

ри машҳур бўлган. Шунингдек, катталар орасида — туя уриштириш, хўроз уриштириш, бедана тухум ва бўялган тухум уриштириш, кўпқари, кўчқор уриштириш ўйинлари ўтказилган.

Инсонларни болалиқданок фаолликка, зийракликка ўргатувчи ўзбек халқи маънавий хазинасининг бебаҳо қадриятлари сифатида эъзозланиб келинувчи болалар ўйинлари, айтим ва кўшиқларсиз ўлмаган. Жумладан, Наврўз сайлида жам бўлган зукко болажонлар томонидан “яшин-топақ”, “тез айтиш” ўйинларида куйи-

куни тўпланиб, боғ сайрига чиқишган. Азим ўриқларнинг бақувват шохларига арқон ташлаб, арғимчоқ — ҳалинчақлар ясаб, навбати билан учишган. Халқимиз орасида, кимки Наврўзда арғимчоқ учса, йил бўйи билиб-билмай қилган гуноҳлари тўкилади, деган гап бор. Шу боис кекса момолар ҳам, “Наврўзда арғимчоқ учсак савоб бўлади! Оғирлигимиз ерга тўкилади, қушдек енгил бўламиз!” — деб, ҳазил-хузул билан арғимчоқ учишган. Набиралари эса, “Момомизнинг ёшига етайлик”, деган эзгу ниятда арғимчоқнинг ипи-

бўлиб айтилган:

**Ҳалинчагим ҳайла,
Отинг толга бойла,
Отинг толга турмаса,
Гулхайрига бойла.**

**Гулхайрининг гули кўп,
Бойбувамнинг ули кўп.
Бойнинг ули куйинчақ,
Ҳалинчақ уч, келинчақ.**

Хуллас, Наврўз байрами ерни севишга, меҳнатни қадрлашга, кўклам мўъжизаларидан лаззатла-

Аерлар-ла сирлашган БАНІРАМ

даги “санама”лар айтилган:

**Бир анор, икки анор;
Уч анор — учгинаси,
Тўрт анор — тўртгинаси.
Беш анор чамбарда,
Олтиси омарда...
Алағай-палағай,
Учди-ю кетди!**

**Бир туп тут,
Тутнинг тағида
Бир туп турп.
Тут турипни туртиб турибдимми?
Турп тутни тутиб турибдимми?**

Наврўз кунинда сочига толпопуқлар тақиб, қошига ўсмалар кўйган киз-жувонлар анъанага кўра, сайил

дан тутиб ҳаракатлан-тирганлар. Турмушга чиқмаган қизлар, фарзанд кутаётган келинчақлар арғимчоқни баландлатиб, ҳаволатиб учишга ҳаракат қилганлар. Улар ҳар гал шўх кулгу билан ўриқнинг энг баланд шохидаги оппоқ гуллар орасидан эндигина бўртиб чиққан япроқларни узиб олишга интилганлар. Фольклоршунос олим О. Сафаровнинг аниқлашича, гўё арғимчоқ учаётган келинчақ дарахт учидан япроқ узиб ололса, жамики ўйлаган ниятларига етаркан. Ҳалинчақ учиниш жараёнида куйидаги кўшиқлар жўр

нишга, эзгуликнинг боқийлигига имон келтиришга ўргатади. Наврўз эски йил туғаб, янгиси бошланадиган, деҳқон ерга умид билан барака уругини қадайдиган, чўпон кўйкўзиларини ям-ашиил ўтлоққа ҳайдайдиган саодатли кундир.

**Шаҳодатбону
ИМОННАЗАРОВА,
ЎзР ФА Алишер Навоий номидаги
Тил ва адабиёт институти
илмий ходими**

МАЪРИФАТ ТАРҚАТИШ — УЛУҒ ИШ

Дарҳақиқат, орамизда шундай одамлар борки, уларнинг исми ни эшитганингиздаёқ сизни дарров ёқимли ҳислар чулғиб олади. Улар билан мириқиб суҳбатлашасиз, содда қилиб айтганда, суҳбатига тўймайсиз. Бундай инсонларни гарчи кўпчилик танимаса-да, лекин дўстлари, қишлоқдошлари орасида ўз ўрни бор. Пастдарғомлик Фафур ака Амиров ана шундай инсонлардан.

ОРАМИЗДАГИ ОДАМЛАР

ва ён-атрофимизда рўй бераётган воқеликлардан хабардор этиш, уларни интернет орқали кириб келаётган турли «оммавий маданият» иллатлари, мафкуравий таҳдидлардан иҳоталашга хизмат қилмоқда.

Газета ёки журнал нашр этиш истаги Фафур акада кечагина пайдо бўлгани йўқ. Унинг ўтган ҳаёт йўлига назар солсак, бунинг исботи кўрамыз. Фафур Амиров 1972 йилда Самарқанд Давлат университетининг тарих факультетини битирган. У тақдир тақозоси билан турли соҳаларда ишлади. Лекин қаерда ишлаганини, доимо намуна кўрсатишга интилди.

— Тақдиримга кўпроқ ёшлар билан ишлаш битилган экан, — дейди кулиб Фафур ака. — Ҳатто ёшларга аталган «Ер юзи» журнали ва «Истиклол умидлари» газетасини ташкил этганим

ҳам бежиз эмас. Маърифат тарқатиш ҳам савобли, ҳам улуг иш. Маърифат ёшларни тўғри йўлга бошлайди.

Умрини фақат эзгуликка, савобли ишларга бахшида этаётган қахрамонимиз турмуш ўртоғи Сарвара опа билан уч нафар фарзандини оқ ювиб, оқ таради. Уларни ўқитди. Бугун фарзандлари ҳам эл-юрт хизматига. Уз оиласида бахтиёр бўлган инсоннинг жамиятдаги ўрни янада салмоқли бўлади. Юрт фаровонлиги йўлида ҳалол хизмат қилиб келаётган Фафур Амировнинг эзгу ишлари, истиқболли режалари кўп. Уларни амалга ошириш учун унда куч ҳам, билим ва тажриба ҳам етарли. Ҳар кимга ниятига яраша, деб бежиз айтишмас экан.

Орамызда ана шундай одамлар кўпаяверсин.

Илхом ЖУМАНОВ

Ургут тумани, Ғўс маҳалласида истиқомат қилувчи Феруза Аҳророва 5-6 ёшлигидан бошлаб кашта тикади. Қишлоқдошларининг аксарият хотин-қизлари шу ҳунар билан шугуллангани боис, улар учун бу юмушни билмаслик уят саналади.

КАШТАЧИЛИҚДАН даромад оляпмиз

— Турмушга чиққанымдан сўнг каштачиликдан даромад олиш мумкинлигини қайнонам Мавлуда Ҳамдамовадан ўргандим, — дейди Феруза Аҳророва. — Самарқанд вилоят «Хунармандлар уюшмаси»га аъзо бўлдим. Буюртмалар асосида оилавий кашта тикиб, даромад қиламиз. Қизларим ҳам кашта тикади. Оиламиз аъзоларининг ҳаммаси банд. Даромад олиш билан бир қаторда оиламиз то-

Суратда: Феруза Аҳророва қизи Маржона Эгамбердиева билан.

тувлиги, гўзалликдан завқланиб, келажакка интилиб яшашимиш шу кашталар туфайлидир. Ҳозирда болишпўш, дўппи, чопон, зардевол каби 15 турдаги буюмларини тикамиз.

Гулрух МЎМИНОВА

Бахтиёр МУСТАНОВ олган сурат.

